

HE 101/2015 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2015
NELJÄNNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen neljänneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2015.

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 2015

Pääministerin estyneenä ollessa, perhe- ja peruspalveluministeri

JUHA REHULA

Ulkomaankauppa- ja kehitysministeri *Lenita Toivakka*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2015 *neljänneksi* lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Kansainvälisen talouden kehityksestä on aivan viime aikoina saatu jälleen huolestuttavia uutisia. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet ja Venäjän talous jatkaa supistumistaan. Toisaalta monien Suomelle tärkeiden kauppakumppaneiden taloudet ovat kehittyneet suotuisasti.

Vuonna 2015 Suomen bruttokansantuotteen ennustetaan lisääntyvän vain niukasti, 0,2 %. Ennusteessa oletetaan hyvin maltillista suhdanteiden paranemista vuoden 2015 toisella vuosipuoliskolla. Tavaroiden ja palvelujen vienti kasvaa vajaan prosentin, ja tuonti supistuu. Viennin lisäksi talouden aktiviteettia tukee varsinaisesti vain yksityinen kulutus. Yksityiset investoinnit alenevat neljättä vuotta peräkkäin. Työllisten määrän arvioidaan jäävän 0,7 % edellisvuotta alhaisemmaksi ja työttömyysasteen ennustetaan nousevan päälle 9½ prosentin työvoimasta. Erityisen huolestuttavaa on pitkäaikais- ja rakennetyöttömyyden nopea nousu. Ansiotaso nousee palkkamaltin seurauksena aiempia vuosia hitaammin tänä vuonna, 1,1 %. Kuluttajahinnat laskevat niukasti, 0,1 %, koska etenkin energiakustannukset ovat laskeneet. Valtion verotoimet nostavat kuitenkin kuluttajahintoja tänäkin vuonna.

Julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka, joskin mittavat sopeutus- toimet pienentävät rahoitusaseman epätasapainoa. Julkinen velka ylittää tänä vuonna 60 prosentin rajan eikä velkasuhde ole taittumassa lähivuosina, joskin velkasuhteen kasvu hidastuu.

Tuloarviot

Varsinaisten tulojen arviota korotetaan nettomääräisesti noin 33 milj. eurolla. Ansio- ja pääomatulo- veron arviota alennetaan 135 milj. eurolla lähinnä aiempien vuosien lähdeveron palautuksista johtuen.

Senaatti-kiinteistöjen tuloutusta koskevaa arviota korotetaan 160 milj. euroa. Senaatti-kiinteistö- jen vuoden 2014 tuloksen perusteella tuloutetaan vuonna 2015 60 milj. euroa aiemmin ennakoitua vähemmän. Toisaalta tuloutusta korottaa 220 milj. euron Senaatti-kiinteistöjen toteuttamat yliopistokiinteistöyhtiöiden myynnit.

Sekalaisten tulojen arviota alennetaan nettomääräisesti noin 95 milj. euroa. Merkittävin vaikutus on EU:lta maaseudun kehittämiseen saatuja tuloja koskevan arvion alenemisella. Valtiolle takaisin maksettavien lainojen tuloarviota korotetaan noin 103 milj. eurolla ennen aikaisen viennin jälle- nrahoituslainan takaisinmaksun vuoksi. Lisäksi tuloarvioissa on huomioitu Suomen EU:n AMIF-rahaston (EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto) hätäapuosuutena 8 milj. euroa. Summa täsmentyy myöhemmin.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen noin 33 milj. euron nettomääräinen lisäys ja määrärahojen noin 2 milj. euron nettomääräinen lisäys huomioon ottaen vuoden 2015 neljäs lisätalousarvioesitys vähentää valtion nettolainanoton tarvetta noin 31 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2015 arvioidaan noin 5,2 mrd. euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2015 lopussa arvioidaan olevan 100 mrd. euroa, mikä on noin 49 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2014 Tilinpäätös	2015 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2015 Hallituksen esitys	2015 Yhteensä
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	54 234	54 385	2	54 387
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	1 713	1 593	-	1 593
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	47 671	49 112	33	49 145
— Verotulot	39 271	39 927	-135	39 792
— Muut tulot	8 400	9 185	168	9 353
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	5 554	5 273	-31	5 241
— Nettolainanotto	5 371	5 323	-31	5 291
— Velanhallinta	183	-50	-	-50

Vaalikauden kehys

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan vähennettäväksi noin 64 milj. eurolla. Vuodelle 2015 budjetoitujen kehysmenojen taso olisi 42 346 milj. euroa.

Kehykseen kuuluvien menojen taso vuodelle 2015 oli vuoden 2015 ensimmäisen lisätalousarvion jälkeen, Stubbin hallituksen lopettaessa 42 182 milj. euroa. Kun tähän lisätään Sipilän hallituksen sopima vuosittainen 300 milj. euron lisäbudjettivaraus ja alla olevassa taulukossa luetellut kehysten rakennemuutokset 71,6 milj. euroa, saadaan vuoden 2015 kehystasoksi 42 553 milj. euroa. Jakamattomaksi varaukseksi jää 208 milj. euroa, joka voidaan siirtää vuodelle 2016 käytettäväksi kertaluonteisiin menoihin, ellei se tule käytetyksi myöhemmin vuonna 2015 lisätalousarvioissa.

Kehyksen rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2015	2016	2017	2018	2019
26.20.70	Super Puma -koneiden hankintamäärärahan uudelleenbudjetointi	15,6				
27.10.18	Puolustusmateriaalihankintojen uudelleenbudjetointi kolmen hankinnan osalta	55,1				
29.40.55	Ammattikorkeakoulujen alv-kompensaation tarkistus vuosien 2014 ja 2015 vuokrien sekä vuoden 2014 investointien osalta	39,5				
31.10.79	EU TEN -tukea vastaavan määrärahan osoittaminen E 18 Hamina—Vaalimaa -hankkeen menoihin ja E 18 Koskenkylä—Kotka -hankkeen uudelleenbudjetointi	2,0				
31.40.50	Valtakunnallisen laajakaistahankkeen uudelleenbudjetointi	2,5				
32.50.64	Suomen rakennerahasto-ohjelman maksatusten ajoitusmuutos	-14,0	14,0			
32.60.40	Merituulivoimahankkeen ajoitusmuutos	-10,0		10,0		
32.60.41	LNG-terminaalien investointituen ajoitusmuutos	-19,0	8,9	3,5	6,6	
Yhteensä		71,6	22,9	13,5	6,6	0,0

Turvapaikanhakijat

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoon ehdotetaan 48,2 milj. euron ja vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettaviin tukiin 13,1 milj. euron lisäystä. Ehdotus perustuu 30 000—40 000 turvapaikanhakijaan vuonna 2015.

Muiden tuomioistuinten toimintamenoihin ehdotetaan 150 000 euron lisäystä turvapaikanhakijoiden oikeusturvaan liittyviin menoihin. Yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin ehdotetaan 23,1 milj. euron lisäystä turvapaikanhakijoiden oikeusapuasioiden määrän kasvun ja palkkioiden sekä oikeudenkäyntikulujen määrän kasvun johdosta.

Pakolaisten vastaanotosta maksettavien korvausten arvioitua suuremman määrän vuoksi valtionkorvauksiin kunnille ehdotetaan lisäystä 9,4 milj. euroa. Tämä lisäys ei aiheudu tämän vuoden korkeista hakijamääristä, vaan on kyse arvion tarkentumisesta.

Kriisinhallinta

Kriisinhallinnan menoissa on muutoksena huomioitu osallistuminen Irakin koulutusoperaatioon ja Välimeren operaatioon ihmissalakuuljetusten torjumiseksi. Operaatioiden kustannukset rahoitetaan käyttösuunnitelmien muutoksin ja sisäisin siirroin, minkä vuoksi kriisinhallinnan menoihin ei ehdoteta lisämäärärahaa.

Sisäministeriön hallinnonala

Uuden hätäkeskustietojärjestelmän (Erica) käyttöönoton kohonneisiin kustannuksiin osoitetaan 1,6 milj. euroa, mistä puolet on siirtoa pelastustoimen toimintamenoista.

Puolustusministeriön hallinnonala

Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 900 000 euron lisäystä Hornet-lentokaluston koulutuslentotuntimäärän turvaamiseen.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Tullin toimintamenoihin ehdotetaan 6,46 milj. euroa lisäystä. Tästä 3,28 milj. euroa aiheutuu Helsingin Satamalle maksettavista takautuvista vuokrista viivästyskorkeineen, 2,6 milj. euroa tulliselvityksen tietojärjestelmä uudistuksen toteutuksen aikaistumisesta ja 583 000 euroa tehos-
tetusta tullivalvonnasta Tornion alueella.

Senaatti-kiinteistöille ehdotetaan valtuutta myydä kaksi Helsingissä sijaitsevaa kiinteistöään. Albertinkatu 25:ssä oleva kiinteistö myytäisiin 12,5 milj. eurolla ja Antinkatu 1:ssä oleva kiinteistö 23,8 milj. eurolla.

Työttömyysvakuutusrahastolle maksettavaan koulutuskorvaukseen varattua määrärahaa ehdotetaan vähennettäväksi 17 milj. euroa johtuen ennakoitua vähemmistä koulutuskorvaushakemuksista.

Ahvenanmaan tasoitusmaksua ehdotetaan vähennettävän 642 000 eurolla perustuen vuoden 2014 vahvistettuun lopullisen tasoituksen määrään sekä vuoden 2015 arvioitujen tulojen määrän muutokseen. Lisäksi Ahvenanmaan maakunnalle palautettavaa arpajaisveron tuottoa alennetaan 3 milj. euroa johtuen arpajaisverotuoton ennakoitua pienemmästä kertymisestä.

Maksuja Euroopan unionille alennetaan 150 milj. euroa. Vähennys aiheutuu EU:n lisäbudjettien vaikutuksesta, EU:n sekalaisten tulojen lisääntymisestä sekä kansantalouden tilinpidon tarkistuksista.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Ammattikorkeakoulu-uudistukseen liittyen ehdotetaan n. 39,5 milj. euron määrärahalisäystä arvonlisäverolain 30 §:n muutoksesta aiheutuneiden vuosien 2014 ja 2015 vuokrien arvonlisäveromenojen kompensoimiseen ammattikorkeakouluille sekä yksityisten ammattikorkeakoulujen vuonna 2014 maksamien investointikustannusten arvonlisäveromenojen korvauksiin.

Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuosuuksiin ehdotetaan noin 2 milj. euron lisäystä erityisesti Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksen (Cern) jäsenmaksun noususta valuuttakurssimuutoksista johtuen.

Suomen merimuseon jäänmurtaja Tarmon kunnostamiseen ehdotetaan noin 1 milj. euroa.

Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

Vuoden 2015 satovahinkojen korvaamiseen ehdotetaan 3,4 milj. euron lisäystä. Lisäksi ehdotetaan lisäystä 320 000 euroa tiloilla kuolleiden tuotantoeläinten hävittämisestä aiheutuviin väistämättömiin menoihin. Luonnonvarakeskuksen geenivarakokoelman siirtämiseen ja säilytystapojen kehittämiseen ehdotetaan 550 000 euroa.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Kehärata-hankkeen valtuutta nostetaan 5 milj. eurolla 514 milj. euroon. Valtuuden korotus johtuu hankkeen viivästyisestä johtuvista ylläpitokustannuksista, uusista glykolivuodoista ja ennakkoimattomista lisä- ja muutostöistä. Rauman meriväylän valtuutta nostetaan 8 milj. eurolla 28 milj. euroon. Korotus johtuu pääasiassa myönnetyn vesiluvan ehdoissa vaaditusta ruoppausmasojen läjitysratkaisusta, joka on huomattavasti kalliimpi alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna.

Kauppa-alusluettelon merkittyjen lastialusten koon kasvun johdosta ehdotetaan 4 milj. euroa lisätukea meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen. Ilmatieteen laitokselle ehdotetaan 3,5 milj. euroa lisäystä uuden satelliittivastaanottoantennin hankintaan Sodankylän satelliittipalvelukeskukseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin ehdotetaan 2,1 milj. euron myöntövaltuutta. Lisäpanostukset aiheutuvat ydintutkimusreaktorin jätehuoltosuunnitelman kokonaiskustannusarvion noususta.

Julkisiin työvoima- ja yrityspalveluihin ehdotetaan lisäystä 2,8 milj. euroa johtuen Nokian ja Nokiaan kytköksissä olevien yritysten irtisanomisten perusteella Euroopan globalisaatiorahastosta saadun rahoituksen palautuksesta.

Suomen Vientiluotto Oy:n jälleenrahoitustoimintaan ehdotetaan lisäystä 44,3 milj. euroa johtuen tarkentuneista korko- ja valuuttakurssimuutoslaskelmista.

Rakennerahastomomentilta ehdotetaan vähennettäväksi 60 milj. euroa. Vähennys aiheutuu ohjelmakauden 2014—2020 arvioitua myöhäisemmästä käynnistymisestä sekä ohjelmakauden 2007—2013 hankkeiden ennakoitua pienemmistä maksatuksista vuonna 2015.

Suomen ja Viron välistä maakaasuputkea toteuttamaan perustetun Baltic Connector Oy:n pääomittamiseen ehdotetaan 2 milj. euroa.

Energiatuesta ehdotetaan vähennettäväksi 10 milj. euroa ja LNG-terminaalien investointituesta 19 milj. euroa hankkeiden viivästymisen vuoksi sekä uusiutuvan energian tuotantotuesta 36 milj. euroa metsähakesähkön tuotantoarvion tarkistuksesta johtuen.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Peruspäivärahamenoihin ehdotetaan korotusta 15 milj. euroa ja valtion osuutta työmarkkinatuki-menoista ehdotetaan alennettavaksi 45 milj. eurolla. Muutokset aiheutuvat peruspäivärahan saajien määrän kasvusta ja työmarkkinatuen saajien määrän vähentymisestä aikaisempaan arvioon verrattuna. Asumistukimäärärahaan ehdotetaan lisäystä 80 milj. euroa. Tarve aiheutuu pitkäai-kaistyöttömien määrän merkittävästä kasvusta ja asumistukijärjestelmän uudistamisen aiheutta-mista kustannusvaikutuksista.

Valtion osuutta maatalousyrittäjien eläkelaista johtuvista menoista ehdotetaan korotettavaksi 1,9 milj. eurolla. Tarve aiheutuu vakuutusmaksutulojen pienentymisestä.

Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenoihin ehdotetaan 0,7 milj. euron ja työt-ömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenoihin 0,3 milj. euron lisäystä. Lautakun-tiin vireille tulevien valitusasioiden määrä on kasvanut voimakkaasti. Sosiaali- ja terveydenhuol-lon palvelurakennemuutuksen valmisteluun ja täytäntöönpanoon varatusta rahoituksesta ehdo-tetaan kohdennettavaksi 0,3 milj. euroa vuodelle 2015.

Eduskunnan vuodelle 2015 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	2015		
	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	174 169 000	-	174 169 000
22. Tasavallan presidentti	19 150 000	-	19 150 000
23. Valtioneuvoston kanslia	186 460 000	157 000	186 617 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 222 918 000	553 000	1 223 471 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	899 862 000	23 250 000	923 112 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	1 251 036 000	77 833 000	1 328 869 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 660 271 000	55 992 000	2 716 263 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	16 966 240 000	-162 334 000	16 803 906 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 775 919 000	29 614 000	6 805 533 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 652 673 000	-26 487 000	2 626 186 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 931 042 000	29 056 000	2 960 098 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 962 787 000	-74 089 000	3 888 698 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	12 885 502 000	48 038 000	12 933 540 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	203 886 000	78 000	203 964 000
36. Valtionvelan korot	1 593 100 000	-	1 593 100 000
Yhteensä	54 385 015 000	1 661 000	54 386 676 000

Eduskunnan vuodelle 2015 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

		2015		
Osasto		Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	39 926 910 000	-135 000 000	39 791 910 000
12.	Sekalaiset tulot	6 015 739 000	-95 435 000	5 920 304 000
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 755 100 000	160 000 000	2 915 100 000
15.	Lainat (pl. nettolainanotto ja velan- hallinta)	414 500 000	103 425 000	517 925 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)		49 112 249 000	32 990 000	49 145 239 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta		5 272 766 000	-31 329 000	5 241 437 000
Yhteensä		54 385 015 000	1 661 000	54 386 676 000

Vuoden 2015 IV lisätalousarvio

TULOARVIOT

	€
Osasto 11	
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	-135 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	-135 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot, vähennystä	-135 000 000
Osasto 12	
12. SEKALAISET TULOT	-95 435 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	5 000 000
20. Ulosottomaksut, lisäystä	5 000 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	8 000 000
98. EU:lta saatavat tulot , lisäystä	8 000 000

Osasto 13		13
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala		-1 050 000
87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta, lisäystä		5 850 000
92. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot, vähennystä		-6 900 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		-116 000 000
02. Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta, vähennystä		-116 000 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala		3 615 000
10. Liikenneviraston tulot, lisäystä		2 105 000
99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä		1 510 000
39. Muut sekalaiset tulot		5 000 000
01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista, lisäystä .		5 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET	160 000 000
05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	160 000 000
01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset, lisäystä	160 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	72 096 000
01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat	103 425 000
04. Muiden lainojen lyhennykset, lisäystä	103 425 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	-31 329 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, vähennystä	-31 329 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:

1 661 000

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 23		€
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA		157 000
01. Hallinto		157 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-145 000
29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä		302 000
90. Muut menot		—
26. Suomi 100 (siirtomääräraha 3 v)		—
Päälukka 24		
24. ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		553 000
01. Ulkoasiainhallinto		553 000
01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		553 000
10. Kriisinhallinta		—
20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)		—
90. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot		—
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)		—
Päälukka 25		
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		23 250 000
01. Ministeriö ja hallinto		—
01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-100 000
04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)		—
05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		100 000

Pääluokka 26		15
21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)		—
10. Tuomioistuimet ja oikeusapu		23 250 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		150 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha), lisäystä		23 100 000

Pääluokka 26		
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA		77 833 000
01. Hallinto		8 104 000
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		104 000
24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		8 000 000
20. Rajavartiolaitos		15 577 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		15 577 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta		800 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä ..		-800 000
02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		1 600 000
40. Maahanmuutto		53 352 000
21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha), lisäystä		40 246 000
63. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha), lisäystä		13 106 000

Pääluokka 27		
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		55 992 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto		-23 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä		-23 000

Pääluokka 28

10. Sotilaallinen maanpuolustus	56 015 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	900 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	55 115 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	—
20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-162 334 000
01. Hallinto	95 000
01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	95 000
10. Verotus ja tulli	7 663 000
01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 463 000
63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha), lisäystä	1 200 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	—
88. Senaatti-kiinteistöt	—
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	-500 000
03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-500 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto	1 300 000
02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 300 000
60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot	-17 000 000
12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-17 000 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen	-800 000
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-800 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	-3 642 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), vähennystä	-642 000
40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha), vähennystä	-3 000 000

Pääluokka 29

17

90. Kuntien tukeminen	550 000
20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v)	—
30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha), lisäystä	550 000
92. EU ja kansainväliset järjestöt	-150 000 000
69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha), vähennystä	-150 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	29 614 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	207 000
01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	207 000
10. Yleissivistävä koulutus	-90 000
20. Yleissivistävän koulutuksen ja lasten päivähoidon kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-90 000
20. Ammatillinen koulutus	—
01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	28 457 000
50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	941 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha), vähennystä	-10 000 000
54. Strateginen tutkimusrahoitus (arviomääräraha), vähennystä	-4 000 000
55. Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	39 469 000
66. Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha), lisäystä	2 047 000
80. Taide ja kulttuuri	1 040 000
01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	90 000
75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnosapito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	950 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-26 487 000
01. Hallinto ja tutkimus	636 000
01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	56 000
05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	550 000
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	30 000
10. Maaseudun kehittäminen	-31 000 000
41. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha), vähennystä	-3 000 000
44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 000 000
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-29 000 000
20. Maa- ja elintarviketalous	3 720 000
42. Eräät korvaukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 400 000
62. Eräät valtionavut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	320 000
40. Luonnonvaratalous	157 000
22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	—
51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	157 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	29 056 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	15 665 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	17 000
29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	15 648 000
10. Liikenneverkko	3 342 000
70. Jäänmurtajan hankinta (siirtomääräraha 3 v)	—
77. Väylaverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
78. Eräät väylähankkeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	100 000
79. Elinkaarirahoitushankkeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 242 000

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut	4 000 000
43. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyyn parantaminen (arviomääräraha), lisäystä	4 000 000
40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen	2 549 000
50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 549 000
50. Tutkimus	3 500 000
01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 500 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-74 089 000
01. Hallinto	322 000
01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-780 000
41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha)	1 102 000
20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	36 355 000
41. Valtionavustus yritysten kansainvälistymisen ja kasvun edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)	—
80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleärahoitustoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	44 355 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha), vähennystä	-8 000 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	2 800 000
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	2 800 000
40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä	64 000
05. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	64 000
50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka	-60 000 000
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesio- ja kehityspolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha), vähennystä	-60 000 000

Pääluokka 33

60. Energiapolitiikka	-63 030 000
40. Energiatuki (arviomääräraha), vähennystä	-10 000 000
41. LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha), vähennystä ...	-19 030 000
44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha), vähennystä ...	-36 000 000
87. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
70. Kotouttaminen	9 400 000
30. Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha), lisäystä	9 400 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	48 038 000
01. Hallinto	838 000
01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-162 000
02. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siir- tomääräraha 2 v), lisäystä	300 000
03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirto- määräraha 2 v), lisäystä	700 000
10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja eräät palvelut	80 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha), lisäystä	80 000 000
20. Työttömyysturva	-30 000 000
51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000
52. Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha), vähennystä	-45 000 000
40. Eläkkeet	1 900 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (ar- viomääräraha), lisäystä	1 900 000
60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	-4 700 000
31. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-4 700 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	78 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	78 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	78 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	—
21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)	—
22. Eräät ympäristömenot (siirtomääräraha 3 v)	—
61. Vesien- ja ympäristöhoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	—
63. Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot (siirtomääräraha 3 v)	—

Määrärahojen kokonaismäärä:**1 661 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentilta vähennetään 135 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu lähinnä aiempien vuosien osinkojen lähdeveron palautuksista.

2015 IV lisätalousarvio	-135 000 000
2015 II lisätalousarvio	303 000 000
2015 talousarvio	8 866 000 000
2014 tilinpäätös	9 117 056 165
2013 tilinpäätös	7 847 885 671

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

25. Oikeusministeriön hallinnonala

20. Ulosottomaksut

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu arvioitua suuremmasta perimistuloksesta.

2015 IV lisätalousarvio	5 000 000
2015 talousarvio	72 000 000
2014 tilinpäätös	78 477 235
2013 tilinpäätös	75 927 362

26. Sisäministeriön hallinnonala

98. EU:lta saatavat tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta komission Suomelle osoittamasta hätärahoituksesta.

2015 IV lisätalousarvio	8 000 000
2015 talousarvio	14 470 000
2014 tilinpäätös	6 933 578
2013 tilinpäätös	18 730 394

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

87. Tulot rahoitusmarkkinoiden vakauttamisesta

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 850 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu Valtion vakuusrahaston lakkauttamisesta aiheutuvasta tuloutuksesta budjettitalouteen.

2015 IV lisätalousarvio	5 850 000
2015 talousarvio	1 100 000
2014 tilinpäätös	20 947 512

92. Euroopan unionin perinteisten omien varojen kantopalkkiot

Momentilta vähennetään 6 900 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tullituloja koskevan kokonaisarvion tarkentumisesta.

2015 IV lisätalousarvio	-6 900 000
2015 talousarvio	46 300 000
2014 tilinpäätös	42 356 309
2013 tilinpäätös	42 556 912

30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala

02. Maaseudun kehittämiseen saatavat tulot EU:lta

Momentilta vähennetään 116 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys johtuu maatalouden ympäristökorvausten, luonnonmukaisen tuotannon tuen ja eläinten hyvinvointia edistävien korvausten maksuaikataulumuutoksista sekä menokertymää koskevien arvioiden tarkentumisesta toimeenpanon käynnistyessä vuoden 2015 aikana. Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) valtion talousarvioon tuloutuvien tulojen määrä on tarkentunut talousarvion laatimisen jälkeen ohjelmakauden 2014—2020 Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman osalta. Tulojen määräksi arvioidaan noin 440 000 000 euroa, josta ennakon määrä on noin 23 597 000 euroa.

2015 IV lisätalousarvio	-116 000 000
2015 talousarvio	556 000 000
2014 tilinpäätös	71 974 106
2013 tilinpäätös	312 342 697

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Liikenneviraston tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 105 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 230 000 euroa on Helsinki—Riihimäki rataosan suunnitteluhankeeseen liittyvä EU:n suoraan rakentamistukeen vuoden 2014 tukipäätökseen perustuva ennakkosuoritus. Vastaava määrärahan lisäys on merkitty momentille 31.10.79.

Lisäyksestä 875 000 euroa on WINMOS-hankkeen (jäänmurtajan hankinta) EU:n suoraan rakentamistukeen vuoden 2014 tukipäätökseen perustuva ennakkosuoritus.

2015 IV lisätalousarvio	2 105 000
2015 talousarvio	8 192 000
2014 tilinpäätös	49 814 135
2013 tilinpäätös	28 945 198

99. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 1 510 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuosina 2012—2014 suunniteltujen lentoliikenteen päästöoikeuksien huutokauppojen osittaisesta siirtymisestä vuoteen 2015. Huutokauppätulojen koko vuoden kertymän arviointia vaikeuttaa päästöoikeuksien epävarma hintakehitys.

2015 IV lisätalousarvio	1 510 000
2015 talousarvio	610 000
2014 tilinpäätös	901 946
2013 tilinpäätös	51 058

39. Muut sekalaiset tulot

01. Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys johtuu rikesakkojen kaksinkertaistamisesta 1.9.2015 alkaen.

2015 IV lisätalousarvio	5 000 000
2015 talousarvio	105 000 000
2014 tilinpäätös	133 326 125
2013 tilinpäätös	92 851 678

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

05. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 160 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2015 talousarvion Senaatti-kiinteistöjen tuloutusarviota nostetaan 210 milj. eurosta 370 milj. euroon. Lisäys on mahdollista Senaatti-kiinteistöjen myytyä omistajahallinnassaan olleita yliopistokiinteistöyhtiöiden osakkeita.

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti Senaatti-kiinteistöjen vuoden 2014 tuloksen perusteella tuloutetaan vuonna 2015 150 milj. euroa aiemmin arvioidun 210 milj. euron sijaan.

Lisäksi Senaatti-kiinteistöt on allekirjoittanut kauppakirjat Aalto-Yliopistokiinteistöt Oy:n ja Helsingin Yliopistokiinteistöt Oy:n osakekannan myynnistä ja eduskunta on kesäkuussa hyväksynyt myynnin. Osakkeiden kauppahinta tuli suoritetuksi elokuussa 2015. Kauppahinta on yhteensä noin 217 milj. euroa, mikä tuloutetaan siitä saatujen korkotuottojen kanssa valtion talousarvioon.

2015 IV lisätalousarvio	160 000 000
2015 talousarvio	330 000 000
2014 tilinpäätös	270 000 000
2013 tilinpäätös	240 000 000

Osasto 15

LAINAT

01. Valtiolle takaisin maksettavat lainat

04. Muiden lainojen lyhennykset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 103 425 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ennenaikaisesta viennin jälleärahoituslainan takaisinmaksusta.

2015 IV lisätalousarvio	103 425 000
2015 talousarvio	336 000 000
2014 tilinpäätös	543 157 624
2013 tilinpäätös	191 943 706

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentilta vähennetään 31 329 000 euroa.

Selvitysosa: Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään vähennystä 31 329 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 5 291 437 000 euroa vuonna 2015. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 5 241 437 000 euroa vuonna 2015.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	5 291
Nimellisarvoinen nettolainanotto	
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	5 241

2015 IV lisätalousarvio	-31 329 000
2015 III lisätalousarvio	50 519 000
2015 II lisätalousarvio	55 939 000
2015 I lisätalousarvio	445 469 000
2015 talousarvio	4 720 839 000
2014 tilinpäätös	5 554 308 684
2013 tilinpäätös	6 419 515 623

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 23 VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 145 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Vähennys käyttösuunnitelmaan (euroa)

	I lisätalous- arvio	IV lisätalous- arvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
1. Valtioneuvoston ja sen ministeriöiden yhteiset hallinto- ja palvelutehtävät (1.3.2015 alkaen)	104 712 000	-145 000	104 567 000
2. Valtioneuvoston kanslian muut menot	10 000 000	-	10 000 000
Yhteensä	114 712 000	-145 000	114 567 000

Selvitysosa: Vähennys käyttösuunnitelmakohtasta 1. aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista. Resurssisiirrot ehdotetaan siirrettäväksi oheisen taulukon mukaisesti:

Määrärahan siirrot (1 000 euroa)

Palkkausmenojen tarkistukset ja muut oikaisut (sisältäen lisäyksenä 2 htv:n siirron) (siirto momentille 24.01.01)	-553
Palkkausmenojen tarkistukset (siirto momentille 26.01.01)	-104
Palkkausmenojen tarkistukset (siirto momentilta 27.01.01)	23
Palkkausmenojen tarkistukset (siirto momentille 28.01.01)	-95
Palkkausmenojen tarkistukset (siirto momentille 29.01.01)	-207
Palkkausmenojen tarkistukset (siirto momentille 30.01.01)	-56
Palkkausmenojen tarkistukset (siirto momentille 31.01.01)	-17
Palkkausmenojen tarkistukset ja kalustehankinnat (siirto momentilta 32.01.01)	780
Palkkausmenojen tarkistukset ja kalustehankinnat (siirto momentilta 33.01.01)	162
Palkkausmenojen tarkistukset (siirto momentille 35.01.01)	-78
Yhteensä	-145
2015 IV lisätalousarvio	-145 000
2015 I lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	114 712 000
2014 tilinpäätös	33 603 000
2013 tilinpäätös	32 160 000

29. Arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 302 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu ennakoitua suuremmasta ostopalveluiden aiheuttamasta arvonlisäveromäärästä valtioneuvoston yhteisten hallinto- ja palvelutehtävien keskittämisen jälkeen.

2015 IV lisätalousarvio	302 000
2015 talousarvio	16 698 000
2014 tilinpäätös	3 656 851
2013 tilinpäätös	3 729 715

90. Muut menot**26. Suomi 100 (siirtomääräraha 3 v)**

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuoden valmistelun edellyttämiin enintään kuuden henkilötyövuoden palkkaus- ja muihin kuluihin
- 2) hankintoihin tai harkinnanvaraisten valtionavustuksien maksamiseen kuluista, jotka aiheutuvat juhlavuoden suunnittelusta ja toteutuksesta.

Selvitysosa: Momentin perustelujen muutos mahdollistaa vastikkeellisten hankintojen toteuttamisen lisäksi myös vastikkeettoman harkinnanvaraisen valtionavustuksen maksamisen momentin määrärahasta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	2 000 000
2014 tilinpäätös	1 100 000
2013 tilinpäätös	100 000

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 553 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista sekä muista oikaisuksista (sisältäen vähennyksenä 2 htv:n siirron).

2015 IV lisätalousarvio	553 000
2015 I lisätalousarvio	325 000
2015 talousarvio	233 201 000
2014 tilinpäätös	217 061 000
2013 tilinpäätös	200 551 000

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisen kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	I lisätalous- arvio	II lisätalous- arvio	IV lisätalous- arvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
01. EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusajan menot	1 020 000	-	-	-	1 020 000
03. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	260 000	+18 000	-	-	278 000
04. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 177 000	-17 000	-	-	2 160 000
05. Yhteiset menot	5 226 000	-	+250 000	-	5 476 000

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	I lisätalous- arvio	II lisätalous- arvio	IV lisätalous- arvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
06. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	987 000	-6 000	-	-	981 000
08. Resolute Support -operaatio, Afganistan	10 249 000	-	-	-	10 249 000
09. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämeneihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintameneihin	400 000	+5 852 000	-3 350 000	-622 000	2 280 000
10. Atalanta-operaation menot	711 000	-	-	-	711 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 149 000	-	-	-	1 149 000
14. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	27 318 000	-	-	-	27 318 000
15. EUTM/Malin koulutusoperaation menot	1 145 000	-	-	-	1 145 000
16. Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	790 000	-	-	-	790 000
17. Keski-Afrikan tasavallan operaation menot (EUFOR RCA)	1 348 000	-	-	-	1 348 000
18. Irakin koulutusoperaation menot	-	-	+3 100 000	-	3 100 000
19. EUNAVFOR MED Välimeren operaation menot	-	-	-	+622 000	622 000
Yhteensä	52 780 000	+5 847 000	-	-	58 627 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmaan lisätään kohta 19. EUNAVFOR MED Välimeren operaation menot, jolle ehdotetaan 622 000 euron määrärahaa. Suunnitteluperusteena on käytetty 10 sotilaan vahvuista 12 kuukauden operaatiota elokuusta 2015 lähtien. Tarvittavat määrärahat katetaan käyttösuunnitelmakohdasta 09.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 II lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	5 847 000
2015 talousarvio	52 780 000
2014 tilinpäätös	54 215 220
2013 tilinpäätös	43 502 995

90. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot*95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää valtiolla käytössä olevien taloushallinnon tietojärjestelmien valuuttatietojen ja pankkien virallisten päivänkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

Selvitysosa: Muutos liittyy valtionhallinnon Kieku-taloushallinnon järjestelmän käyttöönottoon ulkoasiainministeriön hallinnonalalla.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	1 000 000
2014 tilinpäätös	-94 205
2013 tilinpäätös	981 948

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

01. Oikeusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 100 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 25.01.05 ja aiheutuu valmisteltavasta hankintalain kokonaisuudistuksesta Oikeusrekisterikeskukselle aiheutuvista lisämenoista.

2015 IV lisätalousarvio	-100 000
2015 talousarvio	22 775 000
2014 tilinpäätös	27 661 000
2013 tilinpäätös	26 842 000

04. Tutkimus ja kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös siirtomenojen maksamiseen Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutille.

Selvitysosa: Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos siirtyi 1.1.2015 lukien Helsingin yliopiston yhteyteen ja sen nimi muuttui Kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutiksi. Oikeuspoliittisen tutkimuksen vahvistamiseksi ehdotetaan, että instituutti saisi käyttöönsä Oikeuspoliittiselta tutkimuslaitokselta vuodelta 2014 siirtyneen 320 000 euron määrärahan.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	628 000
2014 tilinpäätös	2 071 000
2013 tilinpäätös	2 062 000

05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 25.01.01 ja aiheutuu valmisteltavasta hankintalain kokonaisuudistuksesta Oikeusrekisterikeskukselle aiheutuvista lisämenoista.

Uudistuksen yhtenä tavoitteena on, että tarjouskilpailussa tarjoajien pakollisten poissulkemisperusteiden selvittämiseksi hankintayksikön tulisi vaatia tarjouskilpailun voittaneen tarjoajan joh-tohenkilöistä rikostaustaselvitys, jonka toimittaminen edellyttää muutoksia Oikeusrekisterikeskuksen rikosrekisterijärjestelmään. Muutoksista aiheutuu kuluvana vuonna 100 000 euron lisämenot Oikeusrekisterikeskukselle.

2015 IV lisätalousarvio	100 000
2015 talousarvio	3 359 000

21. Oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään kahta henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen määräaikaisiin tehtäviin tuottavuustoi-mien edistämiseksi.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	295 000
2014 tilinpäätös	251 000
2013 tilinpäätös	207 000

10. Tuomioistuimet ja oikeusapu

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 150 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu turvapaikanhakijoiden oikeusturvaan liittyvis-tä menoista.

2015 IV lisätalousarvio	150 000
2015 I lisätalousarvio	116 000
2015 talousarvio	247 710 000
2014 tilinpäätös	260 048 000
2013 tilinpäätös	254 587 000

50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 23 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu turvapaikanhakijoiden oikeusapuasioiden määrän kasvusta ja palkkioiden sekä oikeudenkäyntikulujen määrän kasvusta.

2015 IV lisätalousarvio	23 100 000
2015 talousarvio	45 020 000
2014 tilinpäätös	60 456 245
2013 tilinpäätös	57 817 023

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 104 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista.

2015 IV lisätalousarvio	104 000
2015 I lisätalousarvio	-295 000
2015 talousarvio	16 409 000
2014 tilinpäätös	21 774 000
2013 tilinpäätös	21 460 000

24. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 8 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös hätäapurahanhoitukseksi Tornion järjestelykeskuksen ja muihin vastaaviin EU:n hyväksymiin turvapaikanhakijoiden vastaanotto toiminnasta aiheutuviin menoihin enintään EU:n AMIF-rahaston (EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahasto) hätäapurahoitukseksi Suomelle maksama määrä.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n Suomelle maksamasta hätäapurahoituksesta turvapaikkamenoihin.

EU:n arvioidaan myöntävän Suomelle vuonna 2015 EU:n AMIF-rahaston hätäapurahoitusta 8 000 000 euroa.

2015 IV lisätalousarvio	8 000 000
2015 talousarvio	6 288 000
2014 tilinpäätös	10 480 000

20. Rajavartiolaitos

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 15 577 000 euroa.

Vuoden 2013 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 15 577 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu aiemmin budjetoidun määrärahan uudelleenbudjetoinnista.

Viimeinen osuus 15 577 000 euroa Super Puma -koneiden hankintaan myönnetystä määrärahasta on vuoden 2013 määrärahaa ja se vanhenee vuoden 2015 loppuun mennessä. Toimitus viivästyy Rajavartiolaitoksesta riippumattomista syistä ja loppuerän maksatus siirtyy vuodelle 2016.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2015 IV lisätalousarvio	15 577 000
2015 I lisätalousarvio	2 500 000
2015 talousarvio	12 310 000
2014 tilinpäätös	750 000
2013 tilinpäätös	96 500 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 26.30.02 ja aiheutuu vuoden 2015 talousarviossa myönnetyn ylimääräisen hätäkeskuspäivystäjäkurssin järjestämiseen osoitetun määrärahan uudelleenkohdentamisesta.

2015 IV lisätalousarvio	-800 000
2015 talousarvio	14 398 000
2014 tilinpäätös	16 362 000
2013 tilinpäätös	13 659 000

02. Hätäkeskuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu uuden hätäkeskustietojärjestelmän (Erica) käyttöönoton viivästymisestä aiheutuvista kustannuksista ja häiriöttömän hätäkeskustoiminnan turvaamisesta. Lisäyksestä 800 000 euroa on siirtoa momentilta 26.30.01.

2015 IV lisätalousarvio	1 600 000
2015 II lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	-436 000
2015 talousarvio	55 590 000
2014 tilinpäätös	70 157 000
2013 tilinpäätös	68 857 000

40. Maahanmuutto

21. Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanotto (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 40 246 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu turvapaikanhakijoiden määrän kasvusta.

Vuoden 2015 varsinainen talousarvio perustui arviolle, että hakijoita olisi vuonna 2015 noin 3 000—3 500. Vuoden 2015 aikana hakijamäärän arvioidaan olevan yhteensä noin 30 000—40 000 hakijaa. Tästä johtuen vastaanottokeskusten määrää ja vastaanottokeskusten majoituskapasiteettia lisätään. Kansainvälistä suojelua hakevien ja tilapäistä suojelua saavien vastaanotto- ja palvelut järjestää vastaanottokeskus vastaanottolain (746/2011) 13 §:n nojalla. Maahanmuuttovirasto sopii kuntien, kuntayhtymien ja muiden yhteisöjen tai säätiöiden kanssa vastaanottopalvelujen järjestämisestä ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta.

2015 IV lisätalousarvio	40 246 000
2015 II lisätalousarvio	19 500 000
2015 I lisätalousarvio	146 000
2015 talousarvio	25 852 000
2014 tilinpäätös	43 984 404
2013 tilinpäätös	35 601 000

63. Vastaanottoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 13 106 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu turvapaikanhakijoiden määrän kasvusta.

Vuoden 2015 varsinainen talousarvio perustui arviolle, että hakijoita olisi vuonna 2015 noin 3 000—3 500. Vuoden 2015 aikana hakijamäärän arvioidaan olevan yhteensä noin 30 000—40 000 hakijaa. Kansainvälistä suojelua hakevalle ja tilapäistä suojelua saavalle sekä ihmiskauppan uhrille, jolla ei ole kotikuntalaisia tarkoitettua kotikuntaa Suomessa, myönnetään vastaanottoraha välttämättömän toimeentulon turvaamiseksi ja itsenäisen selviytymisen edistämiseksi, jos hän on tuen tarpeessa eikä voi saada toimeentuloa muulla tavalla. Jos vastaanottokeskus järjestää täyden ylläpidon, ilman huoltajaa olevalle lapselle myönnetään vastaanottorahan sijasta käyttöraha. Aikuisen yksin olevan vastaanottoraha on 316,07 euroa kuukaudessa, jos hänellä ei ole ateriapalveluita vastaanottokeskuksessa, ja 92,64 euroa kuukaudessa, jos ateriapalvelut ovat tarjolla.

40

26.40

2015 IV lisätalousarvio	13 106 000
2015 talousarvio	8 584 000
2014 tilinpäätös	9 917 930
2013 tilinpäätös	15 995 475

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 23 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista.

2015 IV lisätalousarvio	-23 000
2015 talousarvio	16 245 000
2014 tilinpäätös	20 183 000
2013 tilinpäätös	20 145 000

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 4 800 000 euroa palvelussuhdeasuntojen vuokraosuuksien maksamisesta puolustusvoimien toiminnallisiin tarpeisiin perustuen tai puolustusministeriön siirtomäärärahauden puitteissa määräämäksi siirtymäajaksi puolustushallinnon rakennemuutoksen henkilöstöjärjestelyihin liittyvistä syistä tai muihin puolustushallinnon vastaaviin tarpeisiin perustuen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ilmavoimien Hornet-lentokaluston koulutuslentotuntien turvaamisesta.

2015 IV lisätalousarvio	900 000
2015 I lisätalousarvio	-5 020 000
2015 talousarvio	1 843 060 000
2014 tilinpäätös	1 863 259 000
2013 tilinpäätös	1 784 193 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 55 115 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös merivoimien miinantorjunta-aluksen ja ilmavoimien valvontakoneen ja raskaiden raketinheitinten hankinnasta aiheutuvien menojen maksamiseen enintään 55 115 000 euroa.

Vuoden 2013 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 55 115 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu aiemmin myönnettyjen tilausvaltuuksien maksatusmäärärahojen uudelleenbudjetoinnista.

Uudelleenbudjetoinnista aiheutuvaa lisäystä vastaava euromäärä PVKEH 2006-, PVKEH 2010- ja PVKEH 2011 -tilausvaltuuksien vuoden 2013 siirtomäärärahasta peruutetaan, koska merivoimien miinantorjunta-aluksen ja ilmavoimien valvontakoneen ja raskaiden rakentimien toimitukset ovat viivästyneet.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Edellä mainittujen muutosten johdosta valtuustaulukko muuttuu seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Valmiusyhtymien varustaminen (VYV 1) -tilausvaltuus	4 839	14 175	9 800	19 100		47 914
Helikopterien huolto- ja tukeutumis- järjestelmien kehittäminen (HTH) -tilaus- valtuus	580					580
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2007) -tilausvaltuus	15 128	24 107				39 235
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2009) -tilausvaltuus	48 710	22 042	15 000			85 752
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2012) -tilausvaltuus	45 000	79 380	10 000			134 380
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2013) -tilausvaltuus	98 861	132 250	59 900			291 011
Tekninen tutkimus, tuotekehitys ja hanke- valmistelu 2013 (TTK-PROTO 2013) -tilaus- valtuus	9 980	8 160				18 140
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2014) -tilausvaltuus	100 700	97 600	71 300	58 000	75 000	402 600
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	323 798	377 714	166 000	77 100	75 000	1 019 612

**Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot
(1 000 euroa)**

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Uudet tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2015) -tilausvaltuus	35 375	69 050	65 850	16 825	17 700	204 800
Uudet tilausvaltuudet yhteensä	35 375	69 050	65 850	16 825	17 700	204 800
Valtuudet yhteensä	359 173	446 764	231 850	93 925	92 700	1 224 412
2015 IV lisätalousarvio						55 115 000
2015 I lisätalousarvio						-2 362 000
2015 talousarvio						416 810 000
2014 tilinpäätös						427 561 000
2013 tilinpäätös						656 871 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin käyttösuunnitelmaa muutetaan seuraavasti:

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	I lisätalous- arvio	IV lisätalous- arvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
01. Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	993 000	-	-59 000	934 000
02. Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	275 000	-	-61 000	214 000
03. Sotilastarkkailijatoiminnan menot	3 355 000	-	-887 000	2 468 000
04. Resolute Support -operaatio, Afganistan	7 612 000	-	-3 000 000	4 612 000
05. Irakin koulutusoperaation menot	-	-	+8 700 000	8 700 000
06. Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	47 000	-	-	47 000
07. Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot	6 063 000	-	-	6 063 000
08. Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma	9 500 000	-	-8 430 000	1 070 000
09. EU:n taisteluosastojen koulutusajan palkkaus-, muutto- ja asumismenot sekä siirtokorvaukset	181 000	-	-	181 000
10. EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot	-	-	+303 000	303 000
11. EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	310 000	-	-	310 000

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttö- suunnitelma	I lisätalous- arvio	IV lisätalous- arvio	Muutettu käyttö- suunnitelma
13. Atalanta-operaation menot	250 000	-	-	250 000
15. Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	6 316 000	-	+4 000 000	10 316 000
16. EUTM/Malin koulutusoperaation menot	513 000	-	-	513 000
17. Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	240 000	-	-	240 000
19. Keski-Afrikan tasavallan kriisinhallinta- operaation menot (EUFOR/RCA)	1 040 000	-	-	1 040 000
20. Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisä- menoihin ja niiden jatkamiseen, kansain- välisestä helikopterirahastosta aiheutuviin menoihin, Pohjoismaiden Base Camp -pooliin osallistumisesta aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisin- hallintaoperaatioihin sekä muihin kriisin- hallintamenoihin	1 863 000	+8 864 000	-566 000	10 161 000
Yhteensä	38 558 000	+8 864 000	-	47 422 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmaan lisätään kohdat 05. Irakin koulutusoperaation menot, jolle ehdotetaan 8 700 000 euron määrärahaa sekä 10. EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot, jolle ehdotetaan 303 000 euron määrärahaa. Suunnitteluperusteena Irakin operaatiossa on käytetty 50 sotilaan noin kahdeksan kuukauden mittaista operaatiota ja Välimeren operaatiossa enintään 10 sotilaan enintään 12 kuukauden mittaista operaatiota. Lisäksi käyttösuunnitelmakohtaan 15. lisätään 4 000 000 euroa Libanonin operaation tarkentuneista suunnitteluperusteista johdettua. Tarvittavat määrärahat katetaan käyttösuunnitelmakohtaan 20.

Käyttösuunnitelmakohtaan 01., 02., 03., 04. ja 08 vähennetään yhteensä 12 437 000 euroa ja vastaava lisäys tehdään käyttösuunnitelmakohtaan 20.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	8 864 000
2015 talousarvio	38 558 000
2014 tilinpäätös	57 266 000
2013 tilinpäätös	61 478 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 95 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista.

2015 IV lisätalousarvio	95 000
2015 I lisätalousarvio	2 400 000
2015 talousarvio	29 939 000
2014 tilinpäätös	39 971 000
2013 tilinpäätös	38 823 000

10. Verotus ja tulli

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että verotusjärjestelmien kokonaisuudistukseen liittyvään valmisohjelmistohankintaan myönnetyn valtuuden vuodelle 2014 käyttämättä jääneestä osasta saa tehdä sopimuksia vuonna 2015 enintään 32 370 000 eurolla.

Selvitysosa: Verohallinto on valmistellut kokonaisarkkitehtuurinsa uudistusta, joka kattaisi kaikki nykyiset verolait ja niiden käsittelyä hoitavat verotusohjelmistot. Uudistus perustuu tuotepohjaiseen toiminnanohjausjärjestelmään. Tämän ns. valmisohjelmistouudistuksen arvioidaan turvaavan parhaiten verotuksen pidemmän aikavälin häiriöttömän toiminnan.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2013—2014	2015	2016—	Yhteensä vuodesta 2013 lähtien
Ennen vuotta 2015 tehdyt sitoumukset	11 960	14 907	49 755	76 622
Vuoden 2015 sitoumukset	-	2 275	30 095	32 370
Menot yhteensä	11 960	17 182	79 850	108 992

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	2 500 000
2015 talousarvio	410 566 000
2014 tilinpäätös	463 123 000
2013 tilinpäätös	431 378 000

02. Tullin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 463 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös korkeimman hallinto-oikeuden päätöksestä KHO:2015:20, joka koski tullilain 20 §:n mukaan Tullille korvauksetta luovutettavien valvontatilojen kattavuutta, aiheutuviin toimitila- ja korkomenoihin sekä Unionin tullikoodeksin ja sen toimeenpanoasetuksen vaatiman tulliselvityksen tietojärjestelmäuudistuksen rahoittamiseen.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 280 000 euroa aiheutuu Helsingin Satamalle maksettavista takautuvista vuokrista viivästyskorkoineen. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään KHO:2015:20 antanut ratkaisunsa Tullin ja Helsingin Sataman väliseen erimielisyyteen tullilain 20 §:n mukaisista Vuosaaren satamassa olevista ilmaistiloista, jotka Tullilla on ollut korvauksetta käytössä liikennepaikan haltijalta. KHO:n ratkaisun mukaan osa Tullin käytössä olleista ilmaistiloista on ollut muita kuin tullilain 20 §:ssa tarkoitettuja valvontatiloja ja siten Helsingin Satama on oikeutettu perimään niistä käyvän vuokran viivästyskorkoineen siitä lähtien, kun asia on riitautettu Vuosaaren sataman käyttöönoton jälkeen (joulukuusta 2008).

Lisäyksestä 2 600 000 euroa aiheutuu tulliselvityksen tietojärjestelmäuudistuksen toteutuksen aikaistumisesta.

Lisäyksestä 583 000 euroa aiheutuu tullivalvonnan tehostamisesta Tornion tullin alueella.

2015 IV lisätalousarvio	6 463 000
2015 I lisätalousarvio	310 000
2015 talousarvio	164 003 000
2014 tilinpäätös	166 359 000
2013 tilinpäätös	167 475 000

63. *Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valtiovarainministeriön vuonna 2012 tekemästä arvonlisäveroä koskevasta huojennuspäätöksestä.

2015 IV lisätalousarvio	1 200 000
2015 talousarvio	3 200 000
2014 tilinpäätös	4 603 049
2013 tilinpäätös	4 169 592

20. Palvelut valtioyhteisölle

88. *Senaatti-kiinteistöt*4. *Valtuudet*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan luovuttamaan

— GNFIN Bulevardi Oy:lle (ShelCo 64 Oy, 2660984-2) Helsingissä sijaitseva kiinteistö 91-4-72-16 sekä kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset ja rakennelmat 12 500 000 euron kauppahinnalla sekä Senaatti-kiinteistöjen muutoin määräämin ehdoin; ja

— GNFIN Antinkatu Oy:lle (ShelCo 63 Oy, 2660974-6) Helsingissä sijaitseva kiinteistö 91-4-213-12, sekä kiinteistöllä sijaitsevat rakennukset ja rakennelmat 23 800 000 euron kauppahinnalla sekä Senaatti-kiinteistöjen muutoin määräämin ehdoin.

Selvitysosa: Ensimmäisen valtuuden mukainen kiinteistövarallisuus sijaitsee Helsingissä osoitteessa Albertinkatu 25 ja on maapinta-alaltaan noin 1 898 m². Kiinteistöllä sijaitsevien rakennuksen ja rakennelmien pinta-ala on yhteensä noin 14 400 brm². Avoimeen tarjousmenettelyyn perustuneessa myyntiprosessissa kiinteistövarallisuudesta saatu korkein tarjous oli 12 500 000 euroa, joka vastaa omaisuuden käypää arvoa.

Toisen valtuuden mukainen kiinteistövarallisuus sijaitsee Helsingissä osoitteessa Antinkatu 1 ja on maapinta-alaltaan noin 1 800 m². Kiinteistöllä sijaitsevien rakennuksen ja rakennelmien pinta-ala on yhteensä noin 15 600 brm². Avoimeen tarjousmenettelyyn perustuneessa myyntiprosessissa kiinteistövarallisuudesta saatu korkein tarjous oli 23 800 000 euroa, joka vastaa omaisuuden käypää arvoa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 II lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	—
2014 tilinpäätös	—
2013 tilinpäätös	—

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto

03. Väestörekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa tehdyn 500 000 euron siirron palauttamisesta momentille 28.40.02.

Vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa siirto tehtiin Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluiden uuden toimintamallin käyttöönottohankkeen viivästymisen aiheuttamien lisäkustannusten kattamiseksi. Tuolloin tehdyssä esityksessä todettiin myös, että siirto on kertaluonteinen ja tullaan myöhemmin palauttamaan momentille 28.40.02.

2015 IV lisätalousarvio	-500 000
2015 I lisätalousarvio	170 000
2015 talousarvio	8 314 000
2014 tilinpäätös	10 516 000
2013 tilinpäätös	9 819 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

02. Maistraattien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 500 000 euroa aiheutuu vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa tehdyn siirron palauttamisesta momentilta 28.30.03.

Vuoden 2014 kolmannessa lisätalousarviossa siirto tehtiin Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluiden uuden toimintamallin käyttöönottohankkeen viivästymisen aiheuttamien lisäkustannusten kattamiseksi. Tuolloin tehdyssä esityksessä todettiin myös, että siirto on kertaluonteinen ja tullaan myöhemmin palauttamaan momentilta 28.30.03.

Lisäyksestä 800 000 euroa on siirtoa momentilta 28.70.20 maistraattien sähköisen asiointikokonaisuuden (MERP-hanke) tietojärjestelmäkustannuksiin.

2015 IV lisätalousarvio	1 300 000
2015 I lisätalousarvio	100 000
2015 talousarvio	31 092 000
2014 tilinpäätös	31 917 000
2013 tilinpäätös	32 749 000

60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

12. Osaamisen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 17 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys johtuu työttömyysvakuutusrahastolle vuonna 2015 maksettavan koulutuskorvauksen merkittävästä pienentymisestä. Koulutuskorvaushakemusten määrä on jäänyt selkeästi arvioitua alhaisemmaksi, minkä seurauksena työttömyysvakuutusrahastolle maksettava korvaus jää myös arvioitua pienemmäksi.

2015 IV lisätalousarvio	-17 000 000
2015 I lisätalousarvio	25 000 000
2014 tilinpäätös	12 328 000

70. Valtionhallinnon kehittäminen

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 800 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 28.40.02 maistraattien sähköisen asiointikonaisuuden (MERP-hanke) tietojärjestelmäkustannuksiin.

2015 IV lisätalousarvio	-800 000
2015 I lisätalousarvio	-2 080 000
2015 talousarvio	12 535 000
2014 tilinpäätös	17 810 000
2013 tilinpäätös	40 705 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 642 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 148 000 euroa Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2015 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän muutoksesta ja vähennyksenä 790 000 euroa Ahvenanmaan valtuuskunnan vahvistamasta vuoden 2014 lopullisesta tasoituksesta.

2015 IV lisätalousarvio	-642 000
2015 III lisätalousarvio	27 000
2015 II lisätalousarvio	-4 000
2015 I lisätalousarvio	-162 000
2015 talousarvio	221 145 000
2014 tilinpäätös	215 807 393
2013 tilinpäätös	209 391 832

40. Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siitä, että Ahvenanmaan maakunnalle palautettava vuodelta 2014 maksettu arpajaisveron määrä on ennakoitua pienempi.

2015 IV lisätalousarvio	-3 000 000
2015 talousarvio	13 000 000
2014 tilinpäätös	11 458 227
2013 tilinpäätös	10 311 180

90. Kuntien tukeminen

20. Valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2013 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 100 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu suunniteltujen hankkeiden määrärahatarpeiden vähenemisestä. Momentille 28.90.30 ehdotetaan lisättäväksi 550 000 euroa, mikä vastaa ao. momentilta aikanaan siirrettyä osuutta nyt peruutettavasta määrärahasta.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	9 465 000
2014 tilinpäätös	16 995 000
2013 tilinpäätös	16 995 000

30. Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 550 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on palautusta momentilta 28.90.20 ja liittyy em. momentin vuodelle 2013 myönnetyn määrärahan peruuttamiseen.

2015 IV lisätalousarvio	550 000
2015 talousarvio	8 500 317 000
2014 tilinpäätös	8 629 502 931
2013 tilinpäätös	8 676 001 810

92. EU ja kansainväliset järjestöt

69. Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 150 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu EU:n vuotta 2014 koskevan 7. lisätalousarvion vaikutuksen ajoittumisesta kansallisessa budjetissa vuodelle 2015 sekä EU:n sekalaisten tulojen lisääntymisestä. Vähennystarpeen taustalla ovat v. 2014 tehdyt merkittävät kansantalouden tilinpidon BKTL-tarkistukset koskien aikaisempia vuosia, joita useat EU-jäsenmaat tekivät poistettuaan varauksiaan liittyen EKT 2010 -tilastointiuudistuksen käyttöönottoon. Lopputuloksena Suomi sai hyvitystä yhteensä n. 180 milj. euroa, josta 34 milj. euroa tuloutettiin jo vuoden 2014 aikana. Loput hyvitetään helmikuussa 2015 ja ehdotetaan huomioitavaksi tässä lisätalousarvioesityksessä.

2015 IV lisätalousarvio	-150 000 000
2015 I lisätalousarvio	-10 000 000
2015 talousarvio	1 965 000 000
2014 tilinpäätös	1 981 962 642
2013 tilinpäätös	2 027 689 677

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

01. Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 207 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista.

2015 IV lisätalousarvio	207 000
2015 talousarvio	20 645 000
2014 tilinpäätös	27 776 000
2013 tilinpäätös	27 624 000

10. Yleissivistävä koulutus

20. Yleissivistävän koulutuksen ja lasten päivähoiton kehittäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 90 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksellä kompensoidaan määrärahan lisätarvetta momentilla 29.80.01.

2015 IV lisätalousarvio	-90 000
2015 talousarvio	10 697 000
2014 tilinpäätös	12 717 000
2013 tilinpäätös	12 818 000

20. Ammatillinen koulutus

01. Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 2 400 000 euroa Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen maksullisen toiminnan hintojen alentamiseen.

Selvitysosa: Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskuksen liiketaloudellisen toiminnan hin-
tatuun enimmäismäärä tarkistetaan vastaamaan toiminnasta aiheutuvien erillismenojen ja -tulojen
erotusta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	6 314 000
2014 tilinpäätös	8 494 000
2013 tilinpäätös	8 553 000

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

50. Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 941 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös 941 000 euroa Helsingin yliopiston Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintaedellytysten turvaamiseen.

Selvitysosa: Kuluttajatutkimuskeskuksen toiminta siirrettiin Helsingin yliopistolle vuoden
2015 alusta. Lisämääräraha on Kuluttajatutkimuskeskuksen toimintamomentille 32.40.04
vuonna 2014 myönnetyn käyttämättä jäävän määrärahan uudelleenbudjetointia.

2015 IV lisätalousarvio	941 000
2015 talousarvio	1 904 269 000
2014 tilinpäätös	1 894 935 000
2013 tilinpäätös	1 862 922 000

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys johtuu valtuuspäätöksien maksatusten ajoituksen muutoksista.

2015 IV lisätalousarvio	-10 000 000
2015 I lisätalousarvio	-12 000 000
2015 talousarvio	139 097 000
2014 tilinpäätös	143 809 000
2013 tilinpäätös	238 565 000

54. *Strateginen tutkimusrahoitus* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 4 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys johtuu valtuuspäätöksien maksatusten ajoituksen muutoksista.

2015 IV lisätalousarvio	-4 000 000
2015 talousarvio	14 631 000

55. *Valtionrahoitus ammattikorkeakoulujen toimintaan* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 39 469 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää

3) 31 860 000 euroa arvonlisäverolain 30 §:n muutoksesta aiheutuneisiin ammattikorkeakoulujen vuosien 2014 ja 2015 vuokrien arvonlisäverokustannuksiin

4) 7 609 000 euroa yksityisten ammattikorkeakoulujen vuonna 2014 maksamien investointikustannusten arvonlisäverojen korvauksiin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 31 860 000 euroa aiheutuu arvonlisäverolain 30 §:n muutoksesta aiheutuneista ammattikorkeakoulujen vuosien 2014 ja 2015 vuokrien arvonlisäverokustannuksista ja 7 609 000 euroa yksityisten ammattikorkeakoulujen vuonna 2014 maksamien investointikustannusten arvonlisäverojen korvauksesta.

2015 IV lisätalousarvio	39 469 000
2015 talousarvio	861 787 000
2014 tilinpäätös	402 356 776
2013 tilinpäätös	421 106 117

66. *Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 047 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksuosuuksien muutoksista, erityisesti Euroopan hiukkasfysiikan tutkimuskeskuksen (Cern) jäsenmaksun noususta johtuen valuuttakurssimuutoksista.

2015 IV lisätalousarvio	2 047 000
2015 talousarvio	17 415 000
2014 tilinpäätös	17 339 644
2013 tilinpäätös	17 434 550

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 90 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu toimitilamuutoksesta sekä siihen liittyvistä hankinnoista.

2015 IV lisätalousarvio	90 000
2015 I lisätalousarvio	70 000
2015 talousarvio	4 382 000
2014 tilinpäätös	4 601 000
2013 tilinpäätös	4 908 000

75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 950 000 euroa.

Lisäys käyttösuunnitelmaan (euroa)

	Alkuperäinen käyttösuunnitelma	IV lisätalousarvio	Muutettu käyttösuunnitelma
1. Museovirasto	799 000	+950 000	1 749 000
2. Suomenlinnan hoitokunta	2 350 000	-	2 350 000
Yhteensä	3 149 000	+950 000	4 099 000

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu museojäänmurtaja Tarmon telakoinnista ja kunnostuksesta.

2015 IV lisätalousarvio	950 000
2015 talousarvio	3 149 000
2014 tilinpäätös	3 800 000
2013 tilinpäätös	4 000 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 56 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista.

2015 IV lisätalousarvio	56 000
2015 talousarvio	23 818 000
2014 tilinpäätös	29 843 000
2013 tilinpäätös	30 951 000

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 550 000 euroa.

Selvitysosa: Luonnonvarakeskuksen toiminnan sopeuttaminen vähenevien määrärahojen edellyttämällä tavalla edellyttää mm. toiminnan tuottavuuden lisäämistä. Merkittävä tuottavuutta lisäävä toimenpide on toimipaikkarakenteen tiivistämiseen liittyvä geenivarakokoelmien siirtäminen ja säilytystapojen kehittäminen, joiden turvaamiseksi ehdotetaan momentille lisäystä 550 000 euroa.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) hallinnassa olleet (noin 130 ha) määräalat myytiin 30.12.2014 tehdyllä kaupalla ja vastaavasti vuonna 2014 momentille 12.30.99 tuloutettiin 559 000 euroa.

2015 IV lisätalousarvio	550 000
2015 talousarvio	90 442 000

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys käytetään kattamaan valuuttakurssimuutosten aiheuttamaa kasvua maa- ja metsätalousministeriön maksamiin jäsenmaksuihin ja rahoitusosuuksiin.

2015 IV lisätalousarvio	30 000
2015 talousarvio	3 714 000
2014 tilinpäätös	4 114 000
2013 tilinpäätös	3 514 000

10. Maaseudun kehittäminen

41. Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahaa on käytettävissä 18 000 000 euroa ja sitä arvioidaan tarvittavan enintään 15 000 000 euroa, minkä johdosta määrärahasta voidaan vähentää 3 000 000 euroa. Vähennys johtuu pääosin alhaisesta korkotasosta.

2015 IV lisätalousarvio	-3 000 000
2015 I lisätalousarvio	-14 800 000
2015 talousarvio	32 800 000
2014 tilinpäätös	12 516 618
2013 tilinpäätös	11 251 114

44. Maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain (1559/2001) perusteella maksettavaan väliaikaiseen kansalliseen lisätukeen, jolla helpotetaan maatalojen taloudellista asemaa heikentyneessä taloustilanteessa.

Selvitysosa: Hallitus antaa eduskunnalle lisätalousarvioesitykseen liittyvän esityksen maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta. Vuoden 2015 kolmannessa lisätalousarviossa on osoitettu 19 milj. euron määräraha maatalouden tuotantoedellytysten turvaamiseen. Komissio on päättänyt osoittaa Suomelle EU:n kokonaan rahoittamaa kriisitukea 8,9 milj. euroa, jota varten on varoja momentilla 30.20.41. Edellä mainitut lisätuet eivät ole kuitenkaan tämän hetken arvion mukaan riittäviä, minkä vuoksi momentille ehdotetaan lisäystä 1 000 000 euroa, jolloin edellä tarkoitettun, kokonaan kansallisesti rahoitetun ja maatalouden tuotantoedellytysten turvaamiseen osoitettavan tuen kokonaismääräksi tulee hallituksen vuoden 2015 kolmannen lisätalousarvioesityksen mukaisesti 20 milj. euroa.

2015 IV lisätalousarvio	1 000 000
2015 III lisätalousarvio	19 000 000
2014 tilinpäätös	20 000 000

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (arvio-määräraha)

Momentilta vähennetään 29 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahaa on käytettävissä 33 120 000 euroa. Kun määrärahan tarpeeksi arvioidaan 4 120 000 euroa, määrärahaa voidaan vähentää 29 000 000 euroa. Ohjelmakauden 2014—2020 Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta myönnettävien yritys- ja hanke-tukien sekä teknisen avun maksaminen ei ala vuoden 2015 aikana vuoden 2015 ensimmäisessä lisätalousarviossa arvioidulla tavalla.

Määrärahan vähennykset (milj. euroa)

Ohjelma	Talousarvio I lisätalousarvio	IV lisätalous-arvioesitys	Yhteensä	
Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma (ohjelmakausi 2014—2020) yhteensä	55,020	-22,000	-29,400	3,620
— josta tekninen apu	4,200	-	-3,200	1,000
Ohjelmien korjaukset	0,100	-	0,400	0,500
Kaikki yhteensä	55,120	-22,000	-29,000	4,120

Määrärahojen arvioitu jakautuminen (milj. euroa)

	Talousarvio I lisätalousarvio	IV lisätalous-arvioesitys	Yhteensä	
Yhteensä, josta	55,120	-22,000	-29,000	4,120
— EU-osuus	24,973	-10,000	-14,133	0,840
— Valtion rahoitusosuus	30,147	-12,000	-14,867	3,280

2015 IV lisätalousarvio	-29 000 000
2015 I lisätalousarvio	-22 000 000
2015 talousarvio	55 120 000
2014 tilinpäätös	365 494

20. Maa- ja elintarviketalous

42. Eräät korvaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 400 000 euroa.

Vuoden 2013 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärarahasta peruutetaan 3 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja tarkoitus käyttää vuoden 2015 satovahinkojen korvaamiseen.

Sääolosuhteiden vuoksi kylvöt myöhästyivät koko maassa eikä osalle alasta saatu perustettua viljelykasvustoa. Liiallinen märkyys tuhosi kasvustoja. Kasvustojen kehitys viivästyi myös alhaisen keskilämpötilan vuoksi. Korjuu siirtyy tavanomaisesta korjuun kannalta epäedullisen myöhäi-

seen, sääolosuhteiden kannalta riskialttiiseen ajankohtaan. Satovahinkojen korvausjärjestelmä päättyy vuoden 2015 lopussa. Kun vuoden 2015 satovahinkojen korvaamiseen on käytettävissä vuodelta 2014 siirtynyttä määrärahaa 3 400 000 euroa, lisäyksen jälkeen käytettävissä olevien varojen määrä on 6 800 000 euroa. Lisämäärärahalla varmistetaan, että kaikkiin korvausjärjestelmän aikana aiheutuneiden vahinkojen korvauksiin olisi käytettävissä riittävä määräraha. Lopulliset tiedot vuoden 2015 satovahinkojen määristä on käytettävissä helmi—maaliskuussa 2016.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2015 IV lisätalousarvio	3 400 000
2015 talousarvio	230 000
2014 tilinpäätös	3 722 400
2013 tilinpäätös	6 890 000

62. Eräät valtionavut (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 320 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 5 200 000 euroa tiloilla kuolleiden tuotantoeläinten keräilystä ja hävittämisestä aiheutuneiden valtionapujen maksamiseen (VNA 96/2010).

Selvitysosa: Tiloilla kuolleiden tuotantoeläinten keräilystä ja hävittämisestä aiheutuviin välttämättömiin menoihin arvioidaan tarvittavan 320 000 euroa enemmän kuin talousarviossa on osoitettu. Kuolleista tuotantoeläimistä saadaan mm. tilakoon kasvusta johtuen aikaisempaa suurempi osa lainsäädännön vaatimusten mukaisesti keräilyyn piirin, jonka johdosta valtionavun tarve on kasvanut.

2015 IV lisätalousarvio	320 000
2015 talousarvio	5 580 000
2014 tilinpäätös	5 523 703
2013 tilinpäätös	5 424 217

40. Luonnonvaratalous

22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 15 henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan tarkoituksenmukainen käyttö edellyttää aiemmin arvioitua suurempaa työpanosta valtion virastoissa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	9 010 000
2014 tilinpäätös	2 539 743
2013 tilinpäätös	2 289 000

51. Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 157 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu kalastuslain (286/1982) 89 a §:n perusteella viehekalastusmaksujen omistajakorvausten palauttamisesta vesialueiden omistajille.

Vuoden 2015 talousarviossa momentin määrärahan mitoituksessa otettiin huomioon viehekalastusmaksuista vesialueiden omistajille palautettavana osuutena 3 048 000 euroa, joka perustui arvioon momentille 12.30.44 vuonna 2014 kertyvien maksujen määrästä. Vuoden 2014 toteutunut viehekalastusmaksukertymä oli 3 355 000 euroa. Kun siitä vähennetään viehekalastusmaksujen kannosta valtiolle vuonna 2014 aiheutuvaksi arvioitut kulut 150 000 euroa, vesialueen omistajille maksettava määrä on 3 205 000 euroa.

2015 IV lisätalousarvio	157 000
2015 talousarvio	9 577 000
2014 tilinpäätös	9 406 296
2013 tilinpäätös	8 981 146

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 17 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös TAP-yhtiöt Oy:n korkosaamisen poistamiseen kirjanpidosta.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista.

Liikenneministeriö on myöntänyt TAP-Yhtiöt Oy:lle pääomallain suuruudeltaan 484 630,88 euroa 27.3.1998. Yhtiön mentyä konkurssiin 17.5.2006 ja konkurssipesän lopetettua 12.2.2010 valtion vastuulle jäi yhtiön pääomallain maksamaton osuus 483 560,67 euroa ja korkosaaminen 16 386,58 euroa. Pääomallainasaaminen on poistettu liikenne- ja viestintäministeriön kirjanpidosta. Avoinna olevan korkosaamisen tileistä poistaminen ei edellytä lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	17 000
2015 talousarvio	16 483 000
2014 tilinpäätös	20 721 000
2013 tilinpäätös	20 731 000

29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 648 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu verottomina budjetoitavien määrärahojen tarkistuksista vuoden 2015 lisätalousarvioissa.

2015 IV lisätalousarvio	15 648 000
2015 talousarvio	352 984 000
2014 tilinpäätös	402 150 521
2013 tilinpäätös	418 339 932

10. Liikenneverkko

70. Jäänmurtajan hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta sekä vuosilta 2013 ja 2014 samaan tarkoitukseen osoitetuista siirtyneistä määrärahoista voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Näiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa: Jäänmurtajan hankinnasta aiheutuviin menoihin on osoitettu vuosien 2013—2015 talousarvioissa määrärahat. Vuonna 2013 jäänmurtajan hankintaan myönnettiin 27 milj. euroa. Määrärahasta on vielä käyttämättä 25 120 486,17 euroa. Jäänmurtajan hankintasopimuksen mukaan suoritetaan maksueriä aluksen valmistumisasteen mukaan. Maksueriä on jo maksettu. Liikennevirastolta rakentajalle maksettavat menot on kirjattu talousarviolille 620 kirjaamista odottavat talousarviomenot, koska menot ovat ennakkomaksuja. Talousarviokirjanpidon menoksi tulee kirjata jatkuvasti kaikki jäänmurtajan hankinnasta aiheutuvat menot, mikä edellyttää momentin perustelujen täydennystä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	55 000 000
2014 tilinpäätös	46 000 000
2013 tilinpäätös	27 000 000

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Liikennevirasto oikeutetaan tekemään uusia sopimuksia

1) hankkeeseen Kehärata liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 514 000 000 euroa. Liikennevirasto oikeutetaan tekemään uusia sopimuksia mainittuun summaan sisältyvän aiemmin myönnetyn 890 000 euron peruuntuneen valtuuden osalta

2) hankkeeseen Rovaniemi—Kemijärvi, sähköistys liittyen aiemmin myönnetyn 740 000 euron peruuntuneen valtuuden osalta

3) hankkeeseen Rauman meriväylä liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 28 000 000 euroa.

Selvitysosa: Aikaisemmin päätettyjen hankkeiden valtuuksien tarkistus:

Kehärata

Kehärata -hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 milj. eurolla 509 milj. eurosta 514 milj. euroon. Valtuuden tarkistus aiheutuu hankkeen aikataulun venymisestä ja teknisistä ongelmista. Valtuuden tarkistaminen ei edellytä lisämäärärahaa.

Lisäksi hankkeessa uusitaan aiemmin myönnettyä valtuutta 890 000 euroa. Hankkeessa aiemmin tehdyistä sopimuksista ei tule aiheutumaan valtuuden käyttöä vastaavia menoja. Sen sijaan on tar-

ve tehdä uusia sopimuksia hankkeen eräissä kohteissa, joiden lopullinen menotarve on kasvanut alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna. Valtuuden uusiminen ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta.

Rovaniemi—Kemijärvi, sähköistys

Hankkeessa uusitaan aiemmin myönnettyä valtuutta 740 000 euroa. Hankkeessa aiemmin tehdyistä sopimuksista ei tule aiheutumaan valtuuden käyttöä vastaavia menoja. Sen sijaan on tarve tehdä uusia sopimuksia hankkeen eräissä kohteissa, joiden lopullinen menotarve on kasvanut alkuperäiseen suunnitelmaan verrattuna. Valtuuden uusiminen ei aiheuta lisämäärärahan tarvetta.

Rauman meriväylä

Rauman meriväylä -hankkeen valtuutta tarkistetaan 8 milj. eurolla 20 milj. eurosta 28 milj. euroon. Hankkeen vesilupa sai lainvoiman tammikuussa 2015. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu pääasiassa vesiluvan ehdoissa vaaditusta erittäin kalliista ruoppausmassojen läjitysratkaisusta, jota ei oltu huomioitu yleissuunnitelmavaiheen kustannusarviossa. Valtuuden tarkistaminen ei edellytä lisämäärärahaa. Hankkeen H/K-suhde 12 metrin kulkusyvyydellä on 1,5.

Aikaisemmin päätetyn hankkeen hankekuvauksen tarkistus:

Äänekosken biotuotetehtaan liikennejärjestelyt

Äänekosken uusi biotuotetehtas lisää merkittävästi kuljetuksia lähialueen rata- ja tieverkolla. Paikoin huonokuntoinen ja lisääntyviin kuljetuksiin alimittainen liikenneverkko vaatii huomattavat korjaukset. Rataverkolla hankkeessa Jyväskylä—Äänekoski –rataosalle rakennetaan sähköistys. Lisäksi rataosa perusparannetaan varsinkin päällysrakenteen osalta ja tehdään korjaustoimenpiteitä Kangasvuoren tunnelille. Rataosalle Tampereen ja Jyväskylän välille tehdään korjauksia esimerkiksi tunnelien ja turvalaitteiden osalta. Työn aikaiset liikennejärjestelyt saattavat aiheuttaa pienimuotoisia toimenpiteitä myös rataosalla Orivesi—Haapamäki—Jyväskylä. Valtatien 4 parantaminen Saarijärventien ja Äänekosken välillä on sekä sujuvuus- että liikenneturvallisuushanke. Valtatietä parannetaan Hirvaskankaan ohituskaistaosuuden jatkeena pääosin nykyisellä paikalla keskikaiteellisena tienä. Liittymät toteutetaan eritasoliittymäratkaisuin Huutomäessä ja Äänekoskella. Valtatielle muodostuu siten Hirvaskankaan ja Äänekosken välille yhtenäinen osuus, jossa hidas- ja paikallinen liikenne ohjataan rinnakkaistielle. Äänekosken keskustassa tehdään kiertoliittymä- ja muita tiejärjestelyjä. Alemman tieverkon lisääntyvä raskas liikenne edellyttää myös rakenteen parantamis- ja kunnostustoimenpiteitä sekä liittymientiejärjestelyitä raaka- puun tärkeimmillä kuljetusreiteillä.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	18 716 000
2015 talousarvio	340 141 000
2014 tilinpäätös	472 252 000
2013 tilinpäätös	369 303 000

78. *Eräät väylähankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 100 000 euroa.

Vuoden 2013 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärarahasta peruutetaan 1 388 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on peruutetun määrärahan uudelleen budjetointia ja tarkoitus käyttää hankkeen Mt 101 Kehä I, Turunväylä—Vallikallio viimeistelyihin.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2015 IV lisätalousarvio	100 000
2015 talousarvio	22 000 000
2014 tilinpäätös	25 000 000
2013 tilinpäätös	120 827 000

79. *Elinkaarirahoitushankkeet* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 242 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 230 000 euroa on momentille 12.31.10 tuloutetun Helsinki—Riihimäki rataosan suunnitteluhankkeelle EU:n myöntämän TEN-tukea vastaavan määrärahan osoittamista E18 Hamina—Vaalimaa -hankkeen menoihin.

Lisäyksestä 1 288 000 euroa käytetään hankkeessa E18 Hamina—Vaalimaa. Lisämääräraha mahdollistaa hankkeen rakentamisaikataulun lyhentämisen, millä saavutetaan useiden miljoonien säästöt hankkeen kunnossapitoaikana.

Lisäksi lisäyksenä on otettu huomioon 724 000 euroa E18 Koskenkylä—Kotka -hankkeen menoihin.

2015 IV lisätalousarvio	3 242 000
2015 talousarvio	97 750 000
2014 tilinpäätös	69 000 000
2013 tilinpäätös	47 000 000

30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut

43. *Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantaminen* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve perustuu vuonna 2015 haettuihin ja myönnettyihin kauppa-alustuksiin. Kasvu aiheutuu pääasiassa kauppa-alusluetteloon merkittyjen lastialusten koon kasvusta. Lisäksi kauppa-alusluetteloon on merkitty luettelosta poistuneita aluksia enemmän aluksia. Avustuksia arvioidaan maksettavan noin 90 420 000 euroa. Määrärahan käytön perusteena ovat arviot kauppa-alusluettelossa vuonna 2015 olevien lastialusten ja matkustaja-alusten määrästä ja arvioidusta keskimääräisestä tuesta.

2015 IV lisätalousarvio	4 000 000
2015 talousarvio	86 420 000
2014 tilinpäätös	87 581 721
2013 tilinpäätös	84 962 723

40. Viestintäpalvelut ja -verkot sekä viestinnän tukeminen

50. Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 549 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Viestintävirasto oikeutetaan tekemään sitoumuksia 1 045 000 eurolla laajakaistahankkeiden avustamiseen.

Selvitysosa: Laajakaistatukien hakuprosessista ja avustuksen kohteena olevien hankkeiden etenemisestä johtuen määrärahan käyttö painottuu alkuperäisistä arvioista poiketen hankkeen loppuvuosille.

Lisävaltuuden myöntäminen johtuu arvioitua edullisemmin toteutuneista tai peruuntuneista hankkeista. Hankkeelle myönnetty 69,5 milj. euron valtuus ei tämän johdosta muutu.

2015 IV lisätalousarvio	2 549 000
2015 talousarvio	16 000 000
2014 tilinpäätös	11 909 000
2013 tilinpäätös	18 870 000

50. Tutkimus

01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään Sodankylän kansallisen satelliittipalvelukeskuksen kehittämiseen ja uuden satelliittivastaanottoantennin hankintaan. Investointi mahdollistaa Sodankylän satelliittipalvelukeskuksen toiminnan ja digitaalisten palvelujen edelleen kehittämisen parantamalla ratkaisevasti satelliittivastaanottojärjestelmien operatiivista luotettavuutta ja liiketoiminnallisia mahdollisuuksia. Tämä varmistaa myös työpaikkojen säilymisen ja uusien korkean koulutustason työpaikkojen syntymisen Sodankylän alueella.

2015 IV lisätalousarvio	3 500 000
2015 talousarvio	45 428 000
2014 tilinpäätös	48 896 000
2013 tilinpäätös	47 197 000

Pääluokka 32 TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Työ- ja elinkeinoministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 780 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 220 000 euroa valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista siirtona momentilta 23.01.01 ja vähennyksenä 1 000 000 euroa kalustehankinnoista siirtona momentille 23.01.01.

2015 IV lisätalousarvio	-780 000
2015 I lisätalousarvio	643 000
2015 talousarvio	40 725 000
2014 tilinpäätös	55 790 000
2013 tilinpäätös	60 816 000

41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 1 102 000 euroa.

Määrärahaa ja valtuutta saa käyttää ydinenergiatutkimuksen infrastruktuurien rakentamisesta, ylläpidosta ja jäsenmaksuista sekä näistä aiheutuvien arvonlisäverojen maksamiseen.

Valtuus

Vuonna 2015 saa uusia rahoituspäätöksiä tehdä enintään 2 162 000 euron arvosta.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Valtuus aiheutuu ydintutkimusreaktorin jätehuolto suunnitelman kokonaiskustannusarvion noususta johtuen päätöksestä palauttaa käytetty ydinpolttoaine Yhdysvaltoihin sekä aktivoituneen purkujätteen pitkän välivarastointivaiheen ja loppusijoituksen epävarmuustekijöistä.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Vuoden 2015 sitoumukset	1 102	1 060	2 162
Menot yhteensä	1 102	1 060	2 162

2015 IV lisätalousarvio 1 102 000

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

41. Valtionavustus yritysten kansainvälistymisen ja kasvun edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää erityisavustuksen lisäksi myös yleisavustuksena:

Yritysten kansainvälistä liiketoimintaa sekä Suomeen suuntautuvia investointeja ja matkailua edistävään Team Finland -palveluihin ja -toimintaan ja kolmevuotisen pk-yritysten kansainvälistä liiketoimintaa, matkailua ja ulkomaisia investointeja vauhdittavan ohjelman toteuttamiseen.

Selvitysosa: Määrärahan käytön laajentaminen myös yleisavustukseksi mahdollistaa hallinnon keventämisen ohjelmamuotoisissa toimenpiteissä. Avustusta on tarkoitus myöntää valtionavustuslain (688/2001) ja ministeriön antamien erillisten valtionavustusehtojen mukaisesti.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	303 000
2015 talousarvio	51 792 000
2014 tilinpäätös	61 937 000
2013 tilinpäätös	36 122 000

80. Lainat Suomen Vientiluotto Oy:n jälleerahoitustoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 44 355 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tarkentuneista vuoden lopun korko- ja valuuttakurssimuutoksista koskevista menoarvioista.

2015 IV lisätalousarvio	44 355 000
2015 talousarvio	459 295 000
2014 tilinpäätös	478 981 208
2013 tilinpäätös	803 255 945

83. *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että Valtiokonttorilla on oikeus sopia lainansaajan kanssa aiemmin myönnettyjen pääomalainojen ja niille kertyneiden korkojen muuttamisesta vieraan pääoman ehtoiseksi lainoiksi osakeyhtiölain mukaisesti. Valtiokonttori voi myös sopia lainojen erääntymisestä tällaisten muutosten yhteydessä. Muutos voidaan tehdä vain muiden velkojen suostumuksella.

Selvitysosa: Vähennys johtuu lainavaltuuksilla rahoitettujen hankkeitten arvioitua hitaammasta toteutumisesta.

2015 IV lisätalousarvio	-8 000 000
2015 talousarvio	140 500 000
2014 tilinpäätös	105 579 892
2013 tilinpäätös	101 511 668

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

51. *Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Nokia Oyj:n ja yhtiöön kytköksissä olevien yritysten irtisanomisten perusteella Euroopan globalisaatiorahastosta saadun rahoituksen palautuksesta. Hanke ei ole toteutunut täysimääräisenä, joten EU:lle palautettava osuus on 6 287 000 euroa, josta 3 487 000 euroa voidaan kattaa aiemmin saadulla lisärahoituksella.

EU:n rahoitusosuus on ollut puolet rahoitussuunnitelmasta. Saadut tulot on kirjattu momentille 12.32.99.

2015 IV lisätalousarvio	2 800 000
2015 III lisätalousarvio	21 600 000
2015 I lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	563 899 000
2014 tilinpäätös	504 475 000
2013 tilinpäätös	579 254 000

40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä

05. Turvallisuus- ja kemikaaliviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 64 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve johtuu FINAS-akkreditointipalvelujen menoista Mittatekniikan keskuksen lakkauttamisen yhteydessä.

2015 IV lisätalousarvio	64 000
2015 talousarvio	18 613 000
2014 tilinpäätös	18 557 000
2013 tilinpäätös	18 230 000

50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesio- politiikan ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 60 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ohjelmakauden 2014—2020 arvioitua myöhäisemmästä käynnistymisestä sekä ohjelmakauden 2007—2013 hankkeiden ennakoitua pienemmistä maksatuksista vuodelle 2015.

Vähennyksestä 32 100 000 euroa arvioidaan kohdentuvan rakennerahastojen rahoitusosuuden maksatuksiin ja 27 900 000 euroa valtion rahoitusosuuden maksatuksiin.

2015 IV lisätalousarvio	-60 000 000
2015 talousarvio	444 990 000
2014 tilinpäätös	433 124 274
2013 tilinpäätös	466 306 515

60. Energiapolitiikka

40. Energiatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu merituulivoimahankkeen viivästymisestä.

2015 IV lisätalousarvio	-10 000 000
2015 I lisätalousarvio	-5 440 000
2015 talousarvio	80 908 000
2014 tilinpäätös	51 178 146
2013 tilinpäätös	29 282 488

41. LNG-terminaalien investointituki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 19 030 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu hankkeiden viivästyisestä.

2015 IV lisätalousarvio	-19 030 000
2015 talousarvio	30 750 000
2014 tilinpäätös	—
2013 tilinpäätös	—

44. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 36 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu metsähakesähkön tuotantoarvion tarkistuksesta.

2015 IV lisätalousarvio	-36 000 000
2015 talousarvio	214 000 000
2014 tilinpäätös	79 643 927
2013 tilinpäätös	57 532 024

87. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 2 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Baltic Connector Oy:n osakepääoman ja muun oman pääoman maksamiseen.

Selvitysosa: Baltic Connector Oy on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, joka toimii työ- ja elinkeinoministeriön omistajaohjauksessa. Yhtiön omistusta koskevasta päätöksenteosta ja omistajaohjauksesta säädetään valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetussa laissa (1368/2007).

Uusi yhtiö on perustettu lokakuussa 2015 toteuttamaan Suomen osalta Balticconnector-yhdysputkihanketta, jonka tavoitteena on Suomen maakaasun hankinnan monipuolistaminen. Tavoitteena on, että yhdysputki valmistuisi vuonna 2019.

Määrärahaa on tarkoitus käyttää perustettavan osakeyhtiön osakepääoman ja muun oman pääoman maksamiseen. Pääomituksella on tarkoitus kattaa uuden yhtiön alkuvaiheen toiminnasta aiheutuvia menoja.

2015 IV lisätalousarvio	2 000 000
-------------------------	-----------

70. Kotouttaminen

30. *Valtion korvaukset kunnille* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 9 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu pakolaisten kotouttamisesta maksettavien korvausten arvioitua suuremmasta määrästä.

2015 IV lisätalousarvio	9 400 000
2015 I lisätalousarvio	1 500 000
2015 talousarvio	94 827 000
2014 tilinpäätös	106 568 835
2013 tilinpäätös	102 266 927

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 162 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 183 000 euroa valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista siirtana momentilta 23.01.01 ja vähennyksenä 345 000 euroa kalustehankinnoista siirtana momentille 23.01.01.

2015 IV lisätalousarvio	-162 000
2015 I lisätalousarvio	19 000
2015 talousarvio	30 712 000
2014 tilinpäätös	41 156 000
2013 tilinpäätös	41 030 000

02. Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden aikana jatkuneesta vireille tulleiden valitusasioiden jatkuvasta kasvusta.

2015 IV lisätalousarvio	300 000
2015 I lisätalousarvio	185 000
2015 talousarvio	2 245 000
2014 tilinpäätös	2 305 000
2013 tilinpäätös	2 363 000

03. Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vuoden aikana jatkuneesta vireille tulleiden valitusasioiden jatkuvasta kasvusta.

2015 IV lisätalousarvio	700 000
2015 I lisätalousarvio	271 000
2015 talousarvio	4 539 000
2014 tilinpäätös	4 648 000
2013 tilinpäätös	4 524 000

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus ja erät palvelut

54. Asumistuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 73 000 000 euroa aiheutuu erityisesti pitkäaikaistyöttömien määrän merkittävästä kasvusta ja 7 000 000 euroa tarkentuneesta asumistukijärjestelmän uudistamisen kustannusvaikutuksesta.

2015 IV lisätalousarvio	80 000 000
2015 talousarvio	847 300 000
2014 tilinpäätös	740 100 000
2013 tilinpäätös	670 000 000

20. Työttömyysturva

51. Valtionosuus peruspäivärahasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu työttömyysastearvioiden muuttumisesta ja peruspäivärahan saajien määrän kasvusta.

2015 IV lisätalousarvio	15 000 000
2015 I lisätalousarvio	46 000 000
2015 talousarvio	174 000 000
2014 tilinpäätös	254 460 000
2013 tilinpäätös	199 850 000

52. Valtionosuus työmarkkinatuesta (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 45 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu työmarkkinatuen saajien määrän vähenemisestä sekä maksettujen päivärahapäivien määrän vähenemisestä.

2015 IV lisätalousarvio	-45 000 000
2015 talousarvio	1 418 000 000
2014 tilinpäätös	1 544 712 119
2013 tilinpäätös	1 340 780 142

40. Eläkkeet

51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu vakuutusmaksutulojen pienentymisen aiheuttamasta tarvearvion tarkentumisesta.

2015 IV lisätalousarvio	1 900 000
2015 talousarvio	624 200 000
2014 tilinpäätös	605 600 000
2013 tilinpäätös	584 000 000

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

31. Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 4 700 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 300 000 euroa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen valmistelusta ja toteuttamisesta aiheutuviin kustannuksiin.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän palkkaamiseen ja siitä aiheutuvien muiden menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen jatkovalmistelu perustuu kunnallisen palvelujärjestelmän sijasta alueellisten itsehallintoalueiden järjestämisvastuuseen, jolloin uudistuksen luonne sekä hankkeisiin aiemmin tarkoitettu määrärahan tarve, ajoitus ja käyttötarkoitus muuttuvat olennaisesti.

Momentin perustelujen muutos johtuu siitä, että momentin määrärahaa tulee voida käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen valmisteluun ja tarvittaviin menoihin jo ennen varsinaista toteuttamisvaihetta. Perustelujen tarkistaminen johtuu edellä mainitusta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen jatkovalmistelun olennaisesta muutoksesta.

2015 IV lisätalousarvio	-4 700 000
2015 talousarvio	7 000 000
2014 tilinpäätös	11 500 000
2013 tilinpäätös	17 900 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 78 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 23.01.01 ja aiheutuu valtioneuvoston hallintoyksikön perustamisen johdosta tehtävistä palkkaus- ja muiden menojen resurssitarkistuksista.

2015 IV lisätalousarvio	78 000
2015 talousarvio	31 102 000
2014 tilinpäätös	37 008 000
2013 tilinpäätös	34 293 000

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

21. Eräät luonnonsuojelun menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää käyttötarkoituskohdassa 3 myös avustusten maksamiseen.

Selvitysosa: Momentin perusteluja on tarpeen laajentaa kattamaan myös avustusten maksaminen käyttötarkoituskohdassa 3.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	2 440 000
2014 tilinpäätös	2 840 000
2013 tilinpäätös	2 440 000

22. *Eräät ympäristömenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös avustusten maksamiseen käyttötarkoituiskohtien 1—8 osalta.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentin perusteluja on tarpeen laajentaa kattamaan myös avustusten maksaminen käyttötarkoituuskohdissa 1—8.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 I lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	13 760 000
2014 tilinpäätös	17 160 000
2013 tilinpäätös	14 460 000

61. *Vesien- ja ympäristönhoidon edistäminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	10 242 000
2014 tilinpäätös	12 342 000
2013 tilinpäätös	14 942 000

63. *Luonnonsuojelualueiden hankinta- ja korvausmenot* (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2015 IV lisätalousarvio	—
2015 talousarvio	48 830 000
2014 tilinpäätös	53 530 000
2013 tilinpäätös	53 830 000